

ՀԱՆԴԻՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ

Զ. Տ Ա Ր Ի

“Հանդեսն,, առաջիկայ տարին կը հրատարակուի նոյն ժամանակով, առէրի ճոխ եւ բազմակողմանի բովանդակութեամբ:

Բաժանորդագիրն եւ այլ ամենայն պայմանք նոյն կը մնան:

Կը խնդրենք մեր բաժանորդներէն որ յառաջ նորոգել բաժանորդագրութիւնը, դիմելով հետեւեալ գործակալութեանց:

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՔ “ԱՄՍՕՐԵԱՅ ՀԱՆԴԻՍԻ,,

Վիեննա,	Մայր Վանք Միաբանութեան:	ՄԱՍՍՈՒԱՆ,	Յովհ. Թ. Էֆ. Գալստեան:
”	Պր. Հատիկ Բոքթովիչ:	ՏՓԶԻՍ,	Պր. Յովակիմ Հալիպպաշեան:
Կ. ՊՈԼԻՍ,	Վանատուն Միաբանութեան:	ՊԱՌՈՒՄ,	Առաքել Էֆ. Սարգսեան:
”	Բիւզանդեան գրատուն, Ղալաթիա,	ԱՌԱՏԻՍ,	Պր. Կարապետ Պողոսեան Ժմեսց:
”	Սեդրոս Խան Թիւ 5, եւ Խոյր	ՊԻՍՏԻԳՈՐԿ,	Տ. Արսահամ Էհ. Շիխեանց:
”	Մամանիդ, Պահլէ գափու Թիւ 4:	ՆՈՐ-ՆԱԽԻՋԵԻԱՆ,	Տ. Զրիստափոր Էհ. Թանգաշեանց:
ՋՄԻՐՆԻԱ,	Վանատուն Միաբանութեան:	ՄԱՆՉԵՄԻՐ,	Պր. Յովհ. Անդրեասեան:
ԱՅՏԸՆ,	Հ. Անդրասիանու Վ. Ամրիկեան:	ԵՄԵ,	Պր. Սողոմոն Դրամիտեանց:
ԿԱՐԻՆ,	Հ. Համազասպ Վ. Համանեան:	ԿԱՆԵՑ,	Տ. Ղեռնդ Էհ. Փափազեան:
ՏՐԱՊԻՋՈՆ,	Յովոր Էֆ. Ճիւկոզեան:	ԱՍՏՐԱԽԱՆ,	Պր. Ստ. Պ. Սերեբրասկեանց:
ՍԱՄՍՈՆ,	Յովկ. եւ Զադուտ Գ. Խոշեան:	ԷՍԿԻԵՆԶԻՐ,	Յովհաննէս Էֆ. Պալմազեան:
ԿԻՐԱՍՈՆ,		ԸՌԻԹԱՅԻՍ,	Պր. Կարապետ Է. Սիլեան:

ԽՄԲԸԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՑԷՆ

A la Rédaction de la Revue „Hantess“ Au Couvent des RR. PP. Méchitharistes
à Vienne (Autriche) VII. Mechitharistengasse, 4.

ՌՈՎԵՆԴԱԿԱՌԹՈՒՆ
ՀՈՒՆԳԱՐԵՐԵՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹԻ
ԹԻՒ 11 ՆՈՅՄԵՐԻՐ

Խ. Ս. — Լատինական զուգահեռներ	321
ՍՊՂՈՐԻՄԻ ՎԱՍԿՐԱՌՅԵՆՆԸ — Իրերև երիտասարդ ճարտարաբան 324	
ՅՐ. ԱՆՑՈՒ ՄՈՒՆԵՐԵՆՆԸ — Հայքի քաղաքապետ Բ.	325
ՎԱՐՍ ՎԻՂՅԱՆ. — Բախտը հորինելու և (անայլի կեանքէ պաւ- կեր միջ)	328
ՅՐ. ԼՍԵ. ՎԱՐՍԱԶՅԵՆՆԸ. — Դրամաշուտնայի Հայոց առական հոգեք	335
ՂՈՒԿ. ԱՆԵՑԻՔԵՆՆԸ. — Եղիարեթուպոլսի քաղաքապետները 336	
ԹԻՌԻ. ԴԵՐՈՒՅՈՒՅԵՆՆԸ — Ազատուր. (Դարապէս Դրամաշուտ- նայի Հայոց կեանքէ)	338
ՅԱՎ. ՉԵԼԻԿԱՐԵՆՆԸ — Հայերն են առական քրիստոնեաները . 344	
Խ. ՄԱՆԿԱՌԻԵՆՆԸ — Հայքի աշխարհի հինգերորդ ծախի մէջ . 341	
ՅԱՎ. ՄԱՐԳԱՐԻՍԻԱՆՆԸ — Յրդան Թագաւոր. Գ.	345

ՄԱՆՐԱՄԱՌՈՐԸ

ՅԵՐԵՆԻԱՆ արժեքը	330
Բուկարայի հայերը	330
Հայ կամաւորական զինուորները	330

ՄԱՆՐԱՄԱՌՈՐԻՒՆԻՆ, ԳԵՂԱՐՈՒՅՍ

Բաղդադական լեւոնաւորութիւն	350
Չուխանեան խապաւորները	350

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐ

Պարսէ պաշտօնէից Յակոբ պետութեան մայրաքաղաքը	351
Ժողովածոյ՝ ծախու. օրինակներու	351
Երևանայի փրկաշուքութիւնը խորհի մէջ	351

ԻՆՉ ՆՈՐ ԱՆՆ ԿԱՆ ՀԱՅՈՑ ՎՐԱՅ

Արժանաւոր թղթակի մը	351
Ստալան Ութնաթ	352
Կերթման խան	352
Զմիւռնայից	352
Յեղեկութիւնք. Կաւկասէն	352

Հուշգրական ամսագիրքի մասին գրին և 10 ֆրանք:
— Բաժանաբար ռուբլը խմբագրութեան ղեկավար և այս հաս-
ցեով. Szongott Kristof unak. SZAMOSUJAR (Hongrie).

ՎԱՐՄԱՌԵԼԻ

ՕՏԱՐԱԼԵԶՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԵԱՆԻՐ

(Գործածուած, ըստ ամբողջ ճամբու ծախ մը ձևով)

AGOP J. — Grammatica latina armenice explicata. Romae 1675.	8. 215 p. (Հին կաշեկապ) Fr. 3.—
AVEDICHIAN G. — Dissertazione sopra la Processione dello Spirito Santo. Venezia, 1824. (Կիւիշ) 80 XII, 122 p. Fr. 1.50	
BUGGE S. — Beiträge zur etymologischen Erläuterung der armenischen Sprache, Christiania, 1889. 80, 61 S. Fr. 2.—	
CARBOGNAN C. C. — Ristretto della Vita, e Martirio del Servo di Dio D. Cosmo de Carbognano (Տէր Կոսմոս Գէօրգի- եան). Roma 1817. 80 40 p. Fr. 2.—	
CATERGIAN S. — Guide de Conversation Turc-Franc-Allemand. Vienne 1855. 80, X. 215 p. (Կիւիշ) Fr. 2.—	
CALENDARU Familiar pentru aeratori Mobili. Anul 1879. Ըն- տանեկան փոքր Օրացոյց մեծ տաճերու հիւր. 1879 Թ. Բ- Յաւելուածով ըստից հայերէն եւ աւստրիական. յո- րինեալ խաչի Բաշանայի վիճեալ Fr. —30	
CASTELAR E et la Quest. Armén. Paris, 1887, 8° 48 p. Fr. —40.	
GOODE A.—A brief account of the Mechitharistien Society founded on the island of St. Lazaro, Venice, 1825. 40, 27 p. Fr. 2 —	
HANUSZ L.— Sur la langue des Arméniens Polonais. Cracovie, 1886. 80, 132 p. Fr. 3.—	

ՆՈՐ ԻՐԱՏԱՐԱԿԱՌԹՈՒՆՔ

ՓԱՓԱՅԵԱՆՑ Վ. — Պատկերներ Քիւրասայոց կեանքից: Հոթ. Ա. Հոթիկ. Արշէ Ապրեսանցի: Մոսկուա, Տպ. Մ. Բալ- խուդարանի, 1891: 80 ծրն 327: Գինն է ըր. 1.25. Ճա- նապարհանքով ըր. 1.50:	
ՊԱՐՏՐՄ Գ. Գ. — Ստակ շահելու արուեստը: Թրգմ. Գ. Գա- լմիսեանի Կ. Պոլսի, Տպ. Գ. Պաղտատեան, 1891: 120 ծրն ԺԱ. 115: Գինն է 2/4 ղը2.:	
N. M. — Lexique Turco-Français. Constantinople, Imp. J. M. Mi- nasse, 1891. 120 pp. Prix 5 piastres.	
ԴԻԺՔՈՒ Մ. Ք. — Հնդկական անուանի ուղղիւ առ երիտասարդս, առ օրիորդս եւ առ նորաստակ ամուսինս: Թրգմ. եւ Տպգր. արդեամբք Տպագրական Միութեան հայ երիտա- սարդացի Կ. Պոլսի:	
Մամս Մ. Նամակներ առ երիտասարդս (Բ. Տպգր.) 1891: 80 ծրն 133:	
Մամս Բ. Նամակներ առ օրիորդս (Ա. Տպգր.) 1889: 80 ծրն 126:	
Մամս Գ. Նամակներ առ նորաստակ ամուսինս (Ա. Տպգր.) 1891: 80 ծրն 144:	
ԱՌԱՅՈՒՆԵԱՆ Հ. — Աղա-Մուսամմէ Եաշ Եուշուժ (Պատմական սոցր), 1797: Թիֆլիս, Տպ. Տ. Նազարեանի, 1891: 120 ծրն 30: Գինն է 2 կոպ.:	
ԱՌԱՅՈՒՆԵԱՆ Հ. — Հին Հայոց Տաղաշափական արուեստը: Հնա- կան տետրիկներ: Եուշի, Տպ. Մ. Մ. Յակոբեանի, 1891: 80 ծրն 138: Գինն է 50 կոպ.:	
ՔԵԴԻՆԵ Ե. Կ. — Днищеъ Энципадиской Библиотеки, Санкт- петербургъ Типогр. Им. Акад. наукъ. 1891. 8 стр. 15 [Отдѣл. отт. изъ „Записки имп. русс. Археол. общ.“ Томъ V, стр. 215—229.]	
ՏԱՇԵՆԱ Է. Յ. — Ցուցակ հայերէն ձեռագրաց Կայսերական Մատենադարանին ք Վիեննա: (Մայր ցուցակ լայնիւ ձեռագրաց հրատարակեալ ք Միխիթարեան Միսարանի- թիւն: Հատոր Ա. Աստղիւս. Տետր Ա. —) Վիեննա Միխի- թարեան Տպագր. 1891: 40 ծրն Բ. 49: Գինն է 1.80 ղը2.:	
Խ. ՄԱՐԻՍԻԱՆԻՆԻ ԻՐԱՏԱՐԱԿԱՌԹՈՒՆՔ. — Մտքի մշակը. Գրիգոր Արքրուտու զարկան գործունէութեան շնամանի առիթով Տփղիս, Տպ. Աթոք, 1891: 80 ծրն 96: Գինն է 50 Կ.	
— Արտաւոր, Լեօի: Տփղիս, Տպ. Աթոք, 1891: Փոքր 80 ծրն 48: Գինն է 74.:	
— Լիթ Յաւալոր ըստ Եղեպարի: Փոխադրեց օրիորդ Ե. Տէր- նիկողայստեան: Տփղիս, Տպ. Աթոք, 1891: Փոքր 80 ծրն 38: Գինն է 54.:	
— Գիւղական վարժուհի, Չէշքընի: Թարգմ. Խ. Մալ.: Տփղիս, Տպ. Աթոք. 1891: Փոքր 80 ծրն 24: Գինն է 54.:	
— Գիւղական Աղբաւ. Գիւի աղ-Մոպասանի: Թարգմ. Օրի- որդ Մ. Մալումեան: Տփղիս, Տպ. Աթոք. 1891: Փոքր 80 ծրն 12 Կ.	
— Գիւղական Հոթիակահար ըստ Մուլլերայի: Թարգմ. Օրի- որդ Մ. Ս: Տփղիս, Տպ. Աթոք. 1891: Փոքր 80 ծրն 13—31: Գինն է երկուքին 54.:	
— Պատիկ է ըստ շարիկ է Վ. Ղուկենկիչի: Մըշիններ կեանք հետազոտութիւն: Տփղիս, Տպ. Աթոք, 1891: Փոքր 80 ծրն 46: Գինն է 54.:	
— Ինչ է կաշեկը: Տփղիս, Տպ. Աթոք, 1891: Փոքր 80 ծրն 32: Գինն է 54.:	
— Եղապր Տրքոթ ղէմ, Վիկտոր-Էլզօֆ: Տփղիս, Տպ. Աթոք, 1891: Փոքր 80 ծրն 48: Գինն է 74.:	
— Գրիգոր Արքրուտի — Եւլիկեան, Կոնստանդական Եպիսկոպոսի միջոցով ըստ ամբողջի: Տփղիս, Տպ. Աթոք, 1891: 80 ծրն 106: Գինն է 50 Կ.:	
C. KAINZ. — Praktische Grammatik der armenischen Sprache für den Selbstunterricht. I. Classische Sprache. II. Neu- armenische Sprache mit einem neu-armenisch-deutschen und deutsch-neu-armenischen Wörterbuch und zahlreichen Lesestücken. Wien, Mechitharisten-Buchdruckerei, A. Hart- leben's Verlag. 1891, 80 S. VIII, 196.	
Մ. ՄԱՐԻՍԻԱՆԻՆ — Ատորիս տետրութիւն: Կ. Պոլսի, 1890—91. Տպ. Ե. Կ. Էրապ. ԽՐ 296 էջ: Գինն է 8 ղը2.:	

**ՄԱՅՐ ՅՈՒՑԱԿ
ՀԱՅԵՐԷՆ ԶԵՊԱԳՐԱՅ**

ՀՐԱՏԱՐԱԿԱՆ

Ի ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ՄԻԱՐԱՆՈՒԹԵՆԷ

ՀԱՅՈՐ Ա

ԱՒԱՏՐԻԱ

ՅԵՏՐ Ա

ՅՈՒՑԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԶԵՊԱԳՐԱՅ

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻՆ Ի ՎԻՆՆԱ

ԳՐԱՆ Է 180 ՓՐ.:

Ի ԲԻԻԶԱՆԴԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՍԵՂԲՈՍ ԽԱՆ ԹԻԻ 5

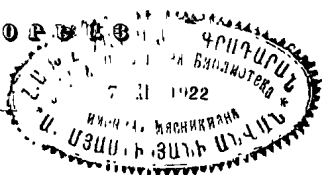
ԿԸ ԾԱԽՈՒՐՆ

ՎԻՆՆԱՆՑԻ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ՀԱՐՑ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԷ

ԵՒ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԶԵՊԱԳՐԱՅ

ՄԱՍՆԱԳԻՒՂ ԲԻԻԶԱՆԴԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ Ի ՊՈԼԻՍ,

ԹՐԱՄՎԼԵՑ ԾԱՏՏԷՍԻ ՊԱՆԶԷ ԳԱԾՈՒ ԹԻԻ 4: